

Leiden, 3 februari 2022

Opsteller:

E. van Niekerk

Onderwerp:

Stand van zaken rondom bezwaarschriften No-Cure-No-Pay (NCNP) bureaus

Aanleiding

De stijgende lijn in het aantal ingediende WOZ bezwaren door m.n. NCNP bureaus zorgt naast een steeds verder oplopende stijging van de proceskostenvergoedingen ook voor hogere uitvoeringskosten op het WOZ-proces voor zover de capaciteit al beschikbaar is in de huidige arbeidsmarkt. Het Dagelijks Bestuur heeft gevraagd om de huidige stand van zaken omtrent dit onderwerp kort te beschrijven.

Na publicatie van het rapport 'Werkwijze en verdienmodel 'NCNP' bedrijven WOZ en BPM (in opdracht van WODC) is op de Algemene Ledenvergadering van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) de problematiek wederom onder de aandacht gebracht. Vervolgens heeft het COELO, in opdracht van de VNG, het rapport 'De hoogte en de structuur voor bedrijven die helpen bij het maken van bezwaar tegen WOZ beschikkingen' opgesteld.

Stand van zaken uitgevoerde onderzoeken WODC en COELO

Vanuit het rapport van het WODC wordt, op het gebied van de WOZ, de conclusie getrokken dat er niet gesproken kan worden van 'een' handelswijze van NCNP-bedrijven maar dat er sterke verschillen bestaan tussen deze bedrijven. Er is anekdotisch bewijs gevonden voor handelingen die gericht lijken op 'profiteren' van bestaande wet- en regelgeving maar specifiek voor de WOZ zou dit niet kenmerkend zijn. Als **kern van het probleem** wordt de wettelijk voorgeschreven wijze van waarderen benoemd waarbij er een verschil is tussen modelmatige waardebeoordeling (herwaardering) en individuele waardebeoordeling (bezwaarfase).

Het onderzoek van het COELO is meer benaderd vanuit de kostenvergoeding en de structuur daarvan. In dit rapport wordt de conclusie getrokken dat, als gevolg van automatisering, de inspanning die een (NCNP) bedrijf moet leveren beperkt kan blijven terwijl het bedrijf toch de (maximale) procesvergoeding kan ontvangen terwijl er als gevolg hiervan meer inspanning door de gemeenten/samenwerkingsverbanden moet worden verricht in de afhandeling van het bezwaar. Daarnaast wordt geconcludeerd dat de vergoedingsstructuur perverse prikkels bevat en daardoor niet strookt met het algemeen belang. Als oplossingsrichting benoemt het COELO een modernisering van de vergoedingsstructuur in het Besluit proceskosten bestuursrecht (1995).

Naar aanleiding van het rapport van het COELO heeft de Vereniging Rechtsbescherming Lokale Belastingen (VRLB), waarin een aantal NCNP bureaus zich heeft verenigd, een brief geschreven aan de ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Financiën en Justitie en Veiligheid waarin zij de in haar optiek onjuiste feiten, cijfers, analyses en conclusies in het COELO rapport weerlegt alsmede een oproep doet om de oplossingsrichting te benaderen vanuit de samenwerking tussen gemeenten/samenwerkingsverbanden en de (NCNP-)bureaus.

Rondetafelgesprekken

Op 20 januari 2022 heeft er een eerste rondetafelgesprek plaatsgevonden met een vertegenwoordiging van o.a. de Landelijke Vereniging Lokale Belastingen (LVLB), de ministeries en de VRLB. Een tweede rondetafelgesprek staat gepland voor medio maart. Ondertussen is er naar aanleiding van het eerste gesprek een initiatief opgestart om te bezien of er in algemene zin gekomen kan worden tot het maken van afspraken c.q. 'spelregels' met (een aantal) bureaus. Daartoe zal er op 11 februari een eerste verkennend gesprek plaatsvinden met de VRLB en zijn daarnaast een aantal juristen vanuit de LVLB

met deze materie bezig. Ook is het item opgenomen op de agenda van de nieuwe commissie Strategie van de LVLB.

Wat gaan we zelf doen?

Concreet zijn er een aantal zaken te benoemen welke kunnen bijdragen aan een mogelijke oplossing van bovengenoemde problematiek:

- Laagdrempeligheid in het maken van een (informeel) bezwaar bij de bron (de BSGR) zou vanuit het perspectief van de inwoners kunnen bijdragen tot het 'binden' aan de belastingorganisatie zelf in plaats van de NCNP-bureaus. Hieronder vallen overigens ook contacten betrekking hebbend op objectkenmerken en andere aan de WOZ gerelateerde procesonderdelen.

BSGR doet bij het aanslagbiljet belastingjaar 2022, zoals ook voorgaande jaren, een kaartje waar de mogelijkheden tot het maken van informeel bezwaar worden benoemd (zowel digitaal als telefonisch). Middels de op het kaartje geplaatste QR code komt men direct op de 'Mijn BSGR' pagina.

Ten opzichte van vorig jaar hebben de capaciteit met ongeveer 25% uitgebreid.

- Op het kaartje wordt verwezen naar de website van de BSGR waarin een uitgebreidere toelichting op de WOZ-waardering en de wijzen van bezwaar maken nader worden belicht. Hierin zal het advies van de Waarderingskamer (brief d.d. 31 januari 2022) worden meegenomen.
- Met een aantal NCNP bureaus zijn/worden hernieuwde afspraken gemaakt om processen binnen de mogelijkheden zoveel mogelijk te stroomlijnen.
- Daarnaast blijft er veel aandacht voor contacten betrekking hebbend op objectkenmerken en andere aan de WOZ gerelateerde procesonderdelen, veelal middels aanschrijvingen (met gebruik van een QR code waardoor uploaden van informatie een stuk eenvoudiger is).

Om minder digitale inwoners ook te betrekken in het contact met de BSGR kunnen veel formulieren ook per post worden toegezonden.

- Voor 2022/2023 staan het vernieuwde taxatieverslag en het verantwoordingsdocument (over de totstandkoming van de WOZ-waarde) op de rol. Vraag wordt/is wel in hoeverre dit echt tegemoet komt aan de gewenste nadere transparantie voor inwoners.

Inmiddels heeft zowel de Consumentenbond als de Geldgids aandacht gevraagd voor de modelmatige herwaardering en de hierbij benoemde 'black boxes'. Dit sluit aan op de **kern van het probleem** zoals benoemd in het WODC-rapport.

Uiteindelijk is het aan de politiek om te bepalen of de huidige wijze van de WOZ-waardering voldoende toekomstvast en transparant/uitlegbaar is.